

FOAIE

pentru

MINTE, INIMA shi LITERATURA.

No. 26.

Dumineca 23. Junie.

1840.

CRUCEA.

О те крече 'н пълне кълъсъ де пео гъ
рѣ истовитѣ
Иъ аа еі дін зрѣтъ адіо, кѣ ал еі сѣлет
рѣтъчѣт,
De trei ori ікоанъ сѣлѣтъ, darѣ de о шл
пъ аморцітъ.

Кіпѣл Домпѣлзі ізвіт!

Идте макрѣші се скърсерѣ пе пічоаре
ле'ці прѣ сѣнте,
Дін шзредѣл чѣс дн каре пе ал еі осівѣт
сін.

Дитр'о шлпъ третрландѣ аі трекут дн
кѣ фервінте,

De ал еі de апоі сѣспѣн.

Алѣа парѣ а фѣкліеі да о сѣрвѣдѣ лѣ
мінъ;

днтрістат вѣтрлѣл преот шѣртѣра днпгъ
секрїѣ,

Ка о шайкѣ че шѣртѣрѣ о клнтаре дѣлче
лнпъ,

Adormїтѣлзі сѣѣ фїѣ.

Кѣвіоаса еі пѣдежде п'а са фѣрѣте ера
трасъ

П ачѣ фадѣ ч' о черѣскѣ стрѣлѣчїре 'н
фѣртсеца;

Обосїтеле неказе, дзіомїа лор лѣсасѣ :

Моартѣ 'ї да тѣрїрѣ са.

Adїnd кѣ днчетѣл влнтѣл, прїп косїцаі
десплетїтъ

Десвѣлѣ шї 'пвѣлеа іарѣші кіпѣл еі днкѣ
фѣртос,

Бѣт пѣ а шорціі шартѣрїалѣе зшѣлѣ зш
вѣра чѣ черпїтъ

Упзі негрѣ кіпарос.

Уп врац вешед ста nemernik de пе ал
шорціі пат d'опарте

Челалалт кѣ фѣрѣнезіме пе а са інім' адѣе,
Се чѣрѣ кѣ кѣта днкѣ к'адѣчѣ пе а еі
вѣзі шоарте.

Ажѣторѣл чел де сѣс.

А са гѣрѣ ста дескїеѣ пе кіпѣл де тлн
тѣре

Днсъ сѣлетѣл фѣцісе дене вѣза чѣл кѣта
Ка шпор шїрос де снїрпѣ а вѣшїї дн
скѣрѣтїре

Шлн'а пѣл днфѣлѣкѣра.

Ажѣт тотѣл аморцісе н' а са гѣрѣ дн
гецатѣ

Рѣсѣларѣ ажѣт тѣкѣсе дн ал еі сдн а
dormїт

Шгал еі окїѣ фѣрѣ прївїре де сѣвт днпа
днповѣратѣ

Жївїтате ста зшѣрїт.

Еѣ! Еѣ дѣсъ стам d'o парте, прадѣ гроа-
зелор тѣкъте
Ne 'ndrѣsnind ѡъ тѣ апропѣ d'ачѣ фацѣ
ч'ам слѣвѣт
Паркѣ чѣсъл пѣтѣмѣреї шї ал морцїи тѣ-
рїрї мѣте
О ар фї 'ndѣmнеzeit.

Ne 'ndrѣsnѣm, dar вѣнѣл преот прїченѣ
а тѣ ѣмѣре.
Алѣ тѣлѣ дѣндѣ'мї Крѣчѣ, о сѣрѣт шї дѣ
плѣнс о іеѣ;
„Іатѣ (шї zice) аїчї пѣдеждѣ, іатѣ дѣлчѣ
поменѣре,
Цїне, іале фїѣл меѣ!“

Dar! о сѣлѣтѣ моцѣнѣре те оїѣ авѣ пѣ-
рѣрѣ 'н лѣте!
De треї орї дїп зїоа чѣѣ копѣчелѣл чѣ ам
сѣдїт
А скїмѣват а сале фрѣнѣе пѣ а са гроацѣ
фѣрѣ пѣте
Шї тѣ пѣм'аї пѣрѣсїт.

II ачѣ інїтѣ лїнїтѣ, ах, de znde сѣщѣрг
тоате!
Tѣ 'mпрогїва времїи крѣде пѣзїтѣрїи аї фост
семп
III аї меї окї прїп лакрѣмї крѣнте аѣ сѣ-
пат зрѣте 'nтрїстате
Пе ал кїнѣрїлор лемп.

O дїп зрѣтѣ скѣтп товарѣш знѣї сѣфлет
каре своарѣ!
Ах! рѣтлї п'ал меѣ пент, vїno спѣне'мї
спѣне'мї чѣ'цї зїчѣ
Кѣнд ка зп Ехо кѣвѣлѣтѣї, ка а лїмѣвѣї d'a-
пої парѣ
Nѣтаї цїе дѣцї ворѣѣ.

Кѣнд дѣ чѣсъл de дѣndoїалѣ, знд'а трѣ-
пѣрїлор вїацѣ

Аскѣзлѣндѣсе сѣвт вѣлѣл de пре окї чѣ се
стїнг
Се дѣналѣцѣ ка вѣпаѣа префѣкѣнд сїмѣрѣ.
дѣ гїацѣ
Сѣрѣѣ чѣлор вїї чѣл плѣнг.

Кѣнд п' а вїѣцїи сале марѣенї, кѣнд дѣ
кѣтпенеле морцїи
Ка зп rod кѣ а са поварѣ деспѣрѣцїт d'ѣп
фрацѣт ram
Плекат сѣфлетѣл атѣрѣѣ третѣрѣнд дѣ
гїара сорцїи
Песте а морцїи чернїт храм.

Кѣнд плѣкѣта армонїе de кѣлѣтѣрї шї de
сѣспїнѣрї
Ne децѣвїтѣ мїнѣтѣ мѣтѣ adormїт' акѣтп
дѣ пої
Кѣнд не пѣпѣтѣрї стаї лїнїтѣ дѣ мїнѣтѣл
чѣл de кїнѣрї
Ка прїетѣп дѣѣапої.

„Дѣ ачѣщїашї морцїи пѣте, чер ка 'п чѣ-
съл чѣ деспартѣ
Сѣ'мї даѣ дѣхѣл п'а та разѣ шї дѣлчѣ кѣтп-
плїтѣ зї,
Кѣнд мїнѣтѣл меѣ ва вате, помѣнѣще'мї
а еї моарте
А еї . . . чѣ цїѣ мѣрї.

Воїѣ кѣта ачѣл лок znde гѣра еї авѣтп
мѣрїндѣ
Рѣсѣфла а деспѣрѣцїреї чѣл дїп зрѣтѣ скѣтп
сѣспїн
III ал сѣѣ сѣфлет ва дѣптоарче не ал меѣ
зѣмѣрѣ-фѣцїндѣ
„Дѣ черескѣл еї сенїп.

Дѣрѣїаскѣ'мї атѣнчї соарта ка о мѣтѣ
чѣ се 'ndѣрѣ
O товарѣшѣ дѣ домїѣ к'ѣп кїп жалнїк дѣ-
трїстат

Ка зп дщер дщгъ mine, съ тї кълъгъ
не а тѣ гъръ

Дарѣа че дщк' ам пѣстрат.

Спрїжїнещ'о пѣ а еї кале, свѣтї лїн чѣ-
сва дїн зрмъ

Шї семн драгостеї, пѣдеждїї мѣрїторїлор
слѣжїнд

Одор ла чел черъмѣне дела челѣ че моар-
тѣ 'л кѣрмъ

Тречї аша ла тодї не рѣнд.

Пдлѣ 'н зїоа чѣѣ 'н каре спѣргѣнд вол-
та дщтѣнекоасъ

Рѣсѣмѣнд зп глас дїн черѣрї ва кема де
шапте орї

Пе тот чел чѣ'н змѣра Крѣчѣї одїхнещ'
а сале оасе

Дщвѣлїт д' аї морцїї порї.

(Imitatie din Lamartine.)

Г. Крѣпенскї.

Газете, фої періодиче,

пѣвлічїтате,

Газетеле, фоїле періодиче, жѣрнале
саѣ новелїле лѣате ан анцелїс маї лат,
кѣпрїнд ан сїне тоате щїрїле шї артїко-
лїї, карїї прївѣск маї кѣ деосївїре ла інте-
реселе лїтераре, соцїале саѣ полїтїче але
нацїїлор ан времеа де а кѣма, амщртз-
шїте ан оарешкаре рѣстїмпѣрї де време
маї мѣлат саѣ маї пѣцїн хотѣрѣте.

Дѣпз че жѣрналїстїка, адекз скрїе-
реа шї лщїреа нѣотѣцїлор шї але тѣтѣ-
рор скїмѣзрїлор дїн лѣме, аѣ ажѣнс а се
фаче ѣн мїжлож де кѣлатїваре атѣта де пѣ-
тернїк шї стрѣзѣтѣторїѣ; дѣпз че де
кѣцїва анї анкоаче шї ноаз нї с'аѣ дат

а корзсѣнде прїн газете ан лїмѣа ноа-
стрѣ лѣкрате, кѣ челеалате нацїї європе-
не: нѣ ва фї де прїсос а арѣнка о прївї-
ре їсторїко-статїстїкз песте жѣрналїстїкз
дела анчепѣтѣл єї шї пѣнз ан времїлор
ноастрѣ.

Мїжложка де а фаче їрте кѣноскѣте
орї че антжмплѣрї але времїлор, де а лѣ-
цї їдїї фолосїтоаре ла маї мѣлате плаѣ
де оаменї, кѣ ѣн кѣвѣнт де а да щїрї де
тоате сама, спре а ѣщѣра комѣнїкацїа
оаменїлор шї а цѣрїлор шї спре а да оа-
решкаре андрептарїѣ опїнїї пѣвліче, а-
чѣаста єсте афлареа времїлор ачѣстор маї
ноаз, декѣнд прїн мзїєстрїа тїпографїї
кѣлатѣра аѣ анчепѣт а фаче пашї пѣтер-
нїчї, їар' прїн органїзацїа пощелор ан че-
ле маї мѣлате цѣрї, трїмїтерѣа скрїєрїлор
пѣвліче аѣ кѣцїгат о кале маї ѣшоарѣ
шї маї їрте. Семѣнца ансѣ де пѣвлічї-
тате се афлѣ анкѣ ла романї дїн беакѣ-
рїле рѣпѣвлічїї лор. Ан рома адекз тоа-
те челе маї де фрѣнте лѣкрѣрї шї акте де
песте зї (Acta diurna) атѣт а жѣдїкѣ-
торїлор, кѣч шї а трѣпѣрїлор лѣгїслатїве
(comitiorum), се пѣвліка скрїїндѣсе пѣ
табле, каре апої се акѣца ан маї мѣлате
ѣнгїѣрї але ѣлїцїлор, де ѣнде фѣєцїкаре ле
пѣтеа чїтї шї лѣа ан копїе, спре а ле жѣ-
дїка пе ачелеа. Ачѣастѣ пѣвлічїтате ро-
манѣ фѣ пѣстратѣ шї ан времїле амщ-
рацїлор; сїнгѣр сѣпт їлїе Чесар фѣ сло-
возїтѣ пѣвлікареа лѣкрѣрїлор сенатѣлѣї,
каре де маї наїнте рѣмѣсїсе опрїтѣ,
каре ансѣ амщратѣл ѣѣгѣст їар' оаѣ ан-
нѣдѣшїт, їар дѣпз че аѣѣнѣрїле чѣнерале а
чѣтеценїлор аѣ анчѣтат, атѣнчї „акта ді-
ѣрна“ се пѣвліка сѣпт їнспекцїа амщра-
цїлор, прїн каре єле се прѣфѣкѣрѣ ан
щїрї сѣчї пѣцїн ансемнѣтоаре.

ДЪПЪ ЗН РЕСТИМП АВНГ ДЕ КЪТЕВА СЪ-
ТЕ ДЕ АНІ, АФЛЪМ ПЕЛА МІЖЛОКЪА БЕАКЪЛЪШІ
АЛ ШАІСПРЕЗЕЧЕЛЕА ОАРЕШКАРЕ МІЖЛОАЧЕ ДЕ
ПЪБЛИЦИТАТЕ АН РЕПЪБЛИКА ВЕНЕЦИЕІ,
ЧЕ ПЕ АЧЕЛЕА ВРЕМІ ЕРА АТЪТ ДЕ ПЪТЕРНИ-
КЪ. АВЖНА ВЕНЕЦИА РЪСКОІЪ КЪ ТЪРЧИІ, АЪ
БЕНИТ ЛА КЪЩЕТЪА ДЕ А ПЪБЛИКА ДІН ВРЕМЕ
АН ВРЕМЕ АНТЪМПАЗРІЛЕ ЧЕЛЕ МАІ СОНТИ-
ЧЕ ДЕЛА РЪСКОІЪ; ШІ ФІІНДЪКЪ АЧЕСТЕА СЕ ПЪ-
ТЕА ЧІТІ ЛА ЗН ЛОК ОБЩЕСК КЪ ПЛАТЪ ДЕ
ЗН БАН, ЧЕ СЕ НЪМЕА ІТАЛІЕНІЩЕ gazeta,
ДЕ АЧІ ФОІЛЕ ПРІН КАРЕ СЕ ПЪБЛИКА НЪОТЪ-
ЦІЛЕ С'АЪ НЪМІТ АН КЪТЕВА АІМЕІ ГАЗЕ-
ТЕ. АНСЪ АЛІЕНОЪА ГЪБЕРН РЕПЪБЛИКАН,
НЕПАЗКЪНДЪІЛЪЦІРЕА ШІРІЛОР ПОЛІТИЧЕ, МЪЛ-
ЧЪ ВРЕМЕ НЪ СЪФЕРІ ГАЗЕТЕ ТІПЪРІТЕ, ЧІ
НЪМАІ КОПИАТЕ АН СКРІС. —

АН АНГЛІА ЧЕА ДІН ТЪІЕ ФОІЛЕ ПЪБЛИ-
КЪ ПОЛІТИКЪ; ЕШІ ЛА 1588, ПЕ ВРЕМЕА КЪНД
АРМАДА СПАНОАЛЪ АМЕРІНЦА АНГЛІЕІ СТРІ-
КЪЪШЕ МАРЕ. ДЕ АТЪНЧІ ШІ МАІ ВЪРТОС
ДЪПЪ КРОМВЕА ШІ ДЪПЪ РЕВОЛЪЦИА ДІН 1688,
ЖЪРНАЛІСТИКА АІЧІ КЪПЪТЪ ЗН СВОР КЪ А-
ТЪТА МАІ МАРЕ, КЪ КЪТ НІЧІ ЗН ФЕЛІЪ ДЕ
ЧЕНЪЪРЪ НЪІ СТА АН ДРЪМЪА ЕІ. АНСЪ АМ-
ПЪРЪТЪШІРЕА АКТЕЛОР ПАРЛАМЕНТАРЕ РЕМАЕ
СПРІТЪ ПЪНЪ КЪТЪРЪ 1750. АНТРЕ АЧЕСТЕ
АМПРІЦІЪРЪРІ НЪ Е МІРАРЕ, ДАКЪ АН АН-
ГЛІА АЪ ФОСТ ШІ СЪНТ ПЪНЪ АТЪЪІ ВЪР-
БАЦІ КЪ ТАЛЕНТЕ ШІ КЪ ПРОКОПСІНЦЪ ВРЕД-
НИКЪ ДЕ РЕСПЕКТ АН КАПЪА РЕДАКЦІІЛОР. ОА-
МЕНІ ДЕ АІ СТАТЪЛЪШІ, МІНІСТРІІ, МЪДЪЛАРІ
ДЕЛА ШІВЕРСІТЪЦІІЛЪКЪРЪ АРТИКОЛІ АН ДЕО-
СІВІТЕ РАМЪРІ АЛЕ ШІІНЦЕЛОР. ДА АНЪА 1821
ЕРА 166 ГАЗЕТЕ СІНГЪР АН АНГЛІА, ІАР' АН-
АЕСНІРЕА ДЕ А ТІПЪРІ НЕКРЕЪЪТ ДЕ ІЪТЕ КЪ
ТЕАСКЪРІЛЕ МІШКАТЕ ПРІН АВЪР, ФЪКЪ КА НЪ-
МЪРЪА ЛОР АН ЧЕІ ДІН ЪРМЪ ЗЕЧЕ АНІ СЪ
КРЕАСКЪ ЛА 300. СІНГЪР ДІН ГАЗЕТЕЛЕ Е-
ШІТЕ АН ДОНДОН СЕ ТІПЪРЕСК 22 МІЛІОАНЕ

ДЕ ЕКЪЕМПЛАРЕ ПЕ КЪТЕ ЗН АН. АША КЪ-
ВІНТЕЛЕ КАРЕ ЛЕАЪ ЗІС ВЕСТІТЪА РІТОР МА-
КІНТОШ АННАІНТЕ КЪ 30 ДЕ АНІ: „ТЪА-
СКЪА АНГЛІЕІ ЕСТЕ СЛОБОДА, ЕА ЕСТЕ ПЪЗІТ
ДЕ СЛОБОДА КОНСТІТЪЦІЕ А ЦЪРІІ, ДЕ ІНІ-
МІЛЕ ШІ ДЕ ВРАЦЕЛЕ ПОПОРЪЛЪШІ, ПРІВІНД ЛА
ДЪХЪА ФОІЛОР АНГЛІЧЕ, ЛЕ АФЛЪМ АМПЛАІНІ-
ТЕ АН ТОТ АНЦЕЛЕЪА ЛОР. ДІН ГАЗЕТЕЛЕ
АША НЪМІТЕ ДЕ ДІМІНЕАЦА, „Times“ СЕ
ПОАТЕ ЛЪЪДА КЪ РЕДАКТОРІ ФОАРТЕ ХАРНИЧІ
ШІ ПЪТЪРЪНЪЪТОРІ; АША ШІ „Morning He-
rald, Morning chronicle“ Ш. А. ДІН
ЧЕЛЕ ДЕ СТАРА: „Courier,“ „Globe,“
„Standard,“ „Sun“ Ш. А. АВБЕРА ЗНЪІ
ПРОПРІЕТАРІЪ ДЕ О ГАЗЕТЪ ДЕ КЪПЕТЕНІЕ
КЪМ „Times“ СЕ СОКОТЕЩЕ ЧЕА ПЪЦІП' ЛА
120,000 ФЪНЦІ СТЕРЛІНГ, ІАР КЪШІГЪА ПЕ
АН АЖЪНЧЕ ЛА 20,000 ФЪНЦІ СТР. КІЕА-
ТЪІЕЛІЛЕ АНСЪ А ЗНЪІ ІНСТІТЪТ КА АЧЕСТА
АНКЪ СЪНТ МАРІ. РЕДАКТОРІІ С'АЪ ПРОПРІЕ-
ТАРІІ ЦІН КОРЕСПОНДЕНЦІ БІНЕ ПЛЪТИЦІ ПЕ
АН, АН ТОАТЕ ЧЕЛЕ МАІ ДЕ ФРЪНТЕ ЧЕТЪЦІ
А ЛЕ ВЪРОПІІ, ПРІКЪМ ШІ АН АЛТЕ ПЪРЦІ
А ЛЕ АЪМІІ, ШІ ОАМЕНІ МАІ МЪАТ ТІНЕРІ КЪ
ПРОКОПСІНЦЪ АЛЕАЕЪ, КЪ КАРАКТЕР ШІ КЪ ІН-
ФЛЪШІНЦЪ, КАРЕ СЪ'І ПОАТЪ ПЪНЕ АН СТАРЕ
А ПРІІМІ ШІРІ АДЪВЪРАТЕ ШІ СІГЪРЕ. ІАТЪ
ШІ ТАКСА КЪТОРВА ГАЗЕТЕ ЕНГЛЕЪЕЦІ АН
БАНІ ДЕ АРЦІНТ, ДЪПЪ КЪМ СЕ ПЛЪТЕСЪ А-
ДЪСЕ ЛА НОІ АН ПРОВІНЦІІЛЕ АЪСТРІАЧЕ.

Times . . . . 137 ф. 12 крї.

Morning Chronicle 156 ф. —

КЪРІЕР, ХЕРАЛА, ПОСТ, СТАНДАРД, СЪН
АЪ АЧЕЛАШ ПРЕЦ КА ШІ ТІМЕС. ЧЕА МАІ Е-
ФТИН ЕСТЕ John Bull КЪ 30 ф. ару. ПЕ ЗН
АН. ФОІ ДЕ АЧЕСТЕА, КЪТ СЪ ФІЕ ДЕ БО-
ГАТЕ (ПЕ ТОАТЪ ЗІОА ФОЛІАНТ МАРЕ ШІ
СТЪЛЪШІТ) СЕ ПАР А ФІ ФОАРТЕ СЪЪМНЕ,
ДАР ПЕНТЪРЪ ЕНГЛЕЪІ ПРЕЦЪА ЛОР ЕСТЕ ДЕ

сѣферит. — Фої періодиче літераре ші критиче амкз се афлз ан Англіа едне.

Ан Франца фоіае публіче аѣ рзсз-рит дін політіка салоанелор. Докторѣа Renaudot адѣна пе ла 1630 феліѣрмі де нѣотзці пентрѣ болнавії сзї, пе каре ле ампрзѣа ан маї мѣате ексемпларе. Маї тарзіѣ джнса кжцігѣ прівілеуїѣ пе ачестеа, прін каре пѣсе темейла ла „Газета де Франца“, че прін тоате фѣртѣнеле револуціей аѣ рзмас статорнікз. Дела револуціе анкоаче газетеле францозеці аѣ лѣат ѣн карактер маї анналт, че маї наінте ле ліпсеа кѣ тотѣа. Андатз кѣм теаскѣа ѣшаѣ добжндїт словозенїа са, ан локѣа скріїторїлор де нѣотзці че маї наінте ера пѣцін преціції, се фѣкѣрѣ редакторї пе кѣт кѣ аѣх шї кѣ ерѣдїціе, пе аѣтѣа шї кѣ інфлѣнцз пѣтернікз асѣпра аѣхѣлаї націей. Аша анчепжндѣсе дебатереа феліѣрмілор де пзрерї шї де прїчїнї а патріей саѣ а прївацілор, фоіае публіче кѣрѣнд се деппрцірѣ аѣпз партїделе політічеці че ера. Де кѣте орї дебатерїале венїрѣ пзнз ла анвершнаре, пзнз ла сжн-цеї Францозії адекз ѣрмарѣ пілдеї ен-глезілор, фѣрѣ ка сѣ пѣзаскѣ мѣсѣра, кѣмпзѣла шї цантѣа кѣм о пѣзѣа вечїнїї лор. Чеа маї вестїтз фоіае політїкз се фѣкѣ „Moniteurul“, каре с'аѣанчепѣт ла 1789 шї трзїнд прін тоате катастрофеле револуціей, сѣпт домнїа лѣї Наполеон ера орган пѣтернік ал джнсаѣлї пзнз ла 1814. Аѣпз рестасраціе, Еѣрбонїї нѣ воїрѣ а цїнеа Монїтерѣа де орган, прін каре інтереѣла лѣї аѣ скзѣѣт кѣтѣа. Кѣ тоате ачестеа де кѣрѣнд се хотѣрѣ ан Франца, ка дїн газета ачестѣа сѣ се факѣ ѣ аѣѣа едїціе дела анчепѣтѣа еї пзнз ан времі-

ле ноастре. Францозії адекз кѣнок ан Монїтер о магазіе плїнз де чеае маї мї-нѣнате шї де мѣатеорї фатале антжм-пзрї шї фаче націонале. Бї шї аѣ тоа-тѣ арептатеа ла ачестѣа. — Чеае 18 га-зете францозеції, каре ес нѣмаї ан Па-ріс, лѣкреаѣз маї кѣ самз ан треї аѣ-хѣрї деосїбіте, ан аѣхѣла енглезеск, репѣ-блїкан шї францозеск векїѣ. Ка репре-зентант прїмарїѣ ал прїнчїпѣлаї, кѣмкѣ, деѣвѣршїта формѣа а ѣнѣї стат се афлз ан гѣбернѣа де треї пѣтерї а ріції шї а ле амбелор касе леїслатїве, есте „Journal de debats“. Ачестѣа фоіае о лѣ-крѣ оаменї кѣ таленте шї бїне аѣпзациї ан треїале статѣлаї. „Temps“ аре а-челаш прїнчїп; ансѣ ел сѣтз ан опози-ціе кѣ міністерїѣла, орї де кѣте орї ісе па-ре, кѣмкѣ шарѣа, адекз правїліале ар пзтї-мі. „Nationalul“ лѣкрѣ кѣ тотѣа ан аѣх репѣблїкан. Шкоала веке францозаскѣ шї аре анпрзторїї сзї ла „Gazette de France“, аквїї скоп есте а реантрѣ-аѣче тоате формеле статѣлаї векїѣ. Ан Франца нѣ есте ченѣѣрѣ, ансѣ аѣтѣ вѣї-торїї кѣт шї редакторїї сжнт сѣпѣшї ла о репозабїлітате маре, дежѣмба ар кѣ-теѣа а кѣака леїїале ан прївїнца лїбертз-ції теаскѣлаї ашеѣате. Вѣїторїї воїнд а скоате вreo фоіае публікѣ ноаѣ, сжнт андаторації ѣ пѣне кѣѣїе еѣнз, ка дежѣм-ба ар ажѣнѣе а фї осжндїції ла платѣ де банї пентрѣ вreo вїнз а лор, сѣ се поа-тѣ фаче ексеѣѣїа андатѣ.

Газетеле францозеції н'аѣ прец аша ма-ре ка але англїей. Дїн кѣте пот інтра словод ан провинціїале аѣстриаѣе, нїчї ѣна нѣ есте маї скѣмпз де 45 ф. арѣ. шї нїчї ѣна маї ефтїнз де 32 ф. 12 кр. арѣ.

НЕ КЪТЕ ЪН ЖЪМЪТАТЕ ДЕ АН, АФАРЪ ДЕ ДІН ВІЕНА *), ПЕНТРЪ АЪКТОРІТАТЕА ЧЕ ОАРЕ, ТАКА ПОЩІІ ЧЕА ОБІЧНЪІТЪ. *)

АН ЦЕРМАНІА ПЪНЪ ЛА АНЧЕНЪТЪА РЕВОЛЪЦІЕІ ФРАНЦОЗІЦІІ, ФОІЛЕ ПЪБЛІЧЕ НЪ АВЕА КЪЪТАРЕА ДОРІТЪ. АНЪ ЗІОА ДЕ АСТЪЗІ ЖЪРНАЛІСТІКА ШІ АІЧІ ЄСТЕ КЪ МЪЛАТ МАІ АННАІНТАТЪ ДЕ КЪТ ОДІНОАРЪ, ДЕ ШІ НЪ ПОАТЕ ЦІНЕА ПАШІІ КЪ ЧЕА ДІН АНГЛІА ШІ ДІН ФРАНЦА. ДІН ГЛОАТА ФОІЛОР ПЪБЛІЧЕ НЕМЦІЦІІ НЪМІМ СІНГЪР „Algemeine Zeitung,“ АНЧЕНЪТЪ ЛА 1798 АН ТІВБІНГА ПРІН ЛІКРЕРІЪА Kotta, ДЕ ЪНДЕ ЛА ЪН АН О'АЪ МЪТАТ АН СТЪТГАРДА ШІ ДЕ АІЧІ ЛА 1803 ПЕНТРЪ ГРЕЪТЪЦІЛЕ ЧЕНЪЪРІІ ТРЕКЪ ЛА АЪГЕСЪЪРГ АН БАВАРІА. АЧЕАСТЪ ГАЗЕТЪ ЪНІВЕРСАЛЪ АРЕ МАІ АН ТОАТЕ ЦЪРІЛЕ ЄЪРОПІНЕ КОРЕСПОНДЕНЦІІ СЪІ; ЄСЕ ДЕ ШАПТЕ ОРІ НЕ СЕНТЪМЪНЪ ШІ СЪПЛЕМЕНТАЛЕ ЄІ (Beilage) ДЕ КЪТЪ О КОАЛЪ НЕ ТОАТЪ ЗІОА КЪЪРІНД ЧЕЛЕ МАІ СОЛІДЕ ШІ МАІ ІНТЕРЕСЪТЪОАРЕ АНЦІІНЦЪРІ, КРІТІЧІ ЛІТЕРАРЕ, АЕСКАТЕРІ ПОЛІТІЧЕ СЪЪ РЕЛІЦІОАСЕ, АНКЪТ АЧЕЛА, КАРЕ КЪНОАЩЕ МАІ ДЕ АПРОАПЕ ПРЕЦЪА ДІН ЛОНТЪРЪ А АЧЕСТЕІ ФОІ, ПОАТЕ ЗІЧЕ КЪ МАГНАТЪА ЪНГАРІЕІ КОНТЕЛЕ ДЪЖЕФІ, КЪМЪКЪ ДЪНЕСЛАГІ ГАЗЕТА ЪНІВЕРСАЛЪ І О'АЪ ФЪКЪТ О НЕАНЪРАТЪ ТРЕБЪІНЦЪ А ВІЕЦІІ; ПЕНТРЪ АЧЕА ШІ ДІН ГЪБЕРНЕЛЕ ЄЪРОПІНЕ МЪАТЕ СЕ СЪЪЖЕСК КЪ ДЪНСА, СПРЕ А ФАЧЕ АН АРТИКОЛІІ ЖЪМЪТАТЕ ОФІЦІАЛІ КЪНОСКЪТЕ ПЪРЕРІЛЕ О'АЪ АЪКЪРІЛЕ САЛЕ ПЪБЛІКЪЛАГІ **). Oesterreichischer Beobachter

*) ДІН АЧЕСТЕ ПОАТЕ ОРІ ЧІНЕ КЪНОАЩЕ, ЧЕ КЕЛТЪІЛІ АРЕ А ФАЧЕ ЪН ВЪІТОР СЪЪ ЪН РЕДАКТОР АН ЦЪРІЛЕНОАСТРЕ, ВОІНД А АЪКЪА О ГАЗЕТЪ СПРЕ ПІЛДЪ, РОМЪНЕАСКЪ ДІН ІСВОАРЕ СТЪІНЕ КЪНЕ.

**) ГАЗЕТА ЪНІВЕРСАЛЪ СЕ ПАЗТІЩЕ КЪ 34 Ф. 56 КР. АРЪ. НЕ ЪН АН.

ДІН ВІЕНА *), ПЕНТРЪ АЪКТОРІТАТЕА ЧЕ ОАРЕ, АЪ ТРАС АЪАРЕА АМІНТЕ А ТЪТЪРОР АН ЦЕРМАНІА.

АН ТОАТЕ ЦЪРІЛЕ, ЪНДЕ СТАРЕА СОЦІАЛЪ АЪ ПЪЦІТ СКІМЕЪРІ МАРІ, ГАЗЕТЕЛЕ ПРІН О РЕАКЦІЕ НЕАНЪРАТЪ АЪ КЪЦІГАТ ІНФЛЪІНЦЪ МАРЕ. БЕЛЪІЪА, БАВЕЦІА, СПАНІА ШІ ПОРТЪГАЛІА СТАЪ АЧІ АН РЪНАЪА ЧЕЛ ДІНТЪІЪ. АН ІТАЛІА СЕ ФАЧЕ ПЪЦІН. АН РЪСІА СЪНТ 80 ФОІ ПЪБЛІЧЕ; ЧЕЛЕ МАІ ДЕ ФРЪНТЕ ЄС АН ЛІМЕА НІМЦАСКЪ СЪЪ ФРАНЦОЗАСКЪ, ШІ ТОАТЕ СЪНТ СЪЪНЪСЕ ЛА ЧЕНЪЪРА АКОЛО О'БІЧНЪІТЪ. АН СТАТЪРІЛЕ ЪНІТЕ ДІН НОРДАМЕРІКА ЄРА ЛА 1854 НЪМАІ ПЪЦІНЕ ДЕ 1265 ФОІ ПЪБЛІЧЕ; АНЪЪ АЧЕСТЕА НІЧІ ДЕ ПАРТЕ НЪ СЕ ПОТ АЛЪТЪРА КЪ ЧЕЛЕ ДІН АНГЛІА. АН ТЪРЧІА ШІ АН ВРІПТ ЄС ГАЗЕТЕ ОФІЦІАЛЕ АЛЕ ГЪБЕРНЕЛОР, ПРЕКЪМ ШІ НЕ-ОФІЦІАЛЕ, ТРЕІ ПЪНЪ АН ПАТЪРЪ. АН ЪНГАРІА ШІ АН ТРАНСІВАНІА ЖЪРНАЛІСТІКА О'АЪ АММЪЦІТ ДЕ ПЪЦІНІ АНІ АНКОАЧЕ ШІ ІНФЛЪІНЦА ЄІ АНЪЪ КРЕЩЕ. АЪКЪІТОРІІ ЦЪРІЛОР НОАСТРЕ АНЧЕН А СІМЦІ ШІ А КЪНОАЩЕ, ЧЕ ВА СЪ ЗІКЪ А ЧІТІ ШІ А ЦІ МАІ МЪАТЕ ДЕ КЪТ СЕ АНТЪМПАЛЪ АН ОРАШЪА СЪЪ АН САТЪА АН КАРЕ ПЕТРЕЧЕМ. АН ПАТЪРІЛЕ АЧЕСТЕ ДОЪЪ ЄС КЪТЕЪА ГАЗЕТЕ ЪН ГЪРЕЦІІ, ААР ШІ КЪТЕЪА НЕМЦІЦІІ КЪНЕ. „Hirnök,“ „Jelenkor,“ „Tudósítások,“ „Preszburger Zeitung,“ „Agramer Zeitung“ АН ЪНГАРІА; „Erdélyi Hiradó,“ „Siebenbürger Wochenblatt,“ „Siebenbürger Bothe“ АН ТРАНСІВАНІА СЪНТ ОРГАНЕ МАІ АЛЕСЕ „Hirske Narodne Novine,“ КА ЪНА ЧЕ Є КЪНОСКЪТЪ АЕСПРЕ РЪВНА ДЕ А СПРІЖОНІ НАЦІОНАЛІТАТЕА СЛАВОАНЪ МАІ ВЪРТОС АН ЦЪ-

*) ОБЪКЪРАТОРЪА АЪСТРІАК КЪ 22 Ф. АРЪ. НЕ ЪН АН.

рѣл кѣ Унгаріа антрѣпате, есте вреднікѣ а фї поменїтѣ. Ан лїмѣа полонїкѣ шї ан чеа боемікѣ анкѣ се афлѣ фої пѣ-блїче.

Жѣрнале саѣ фої періодїче лїтераре се афлѣ о мѣлцїме ан тоате лїмбїле чѣле маї богате а ле Вѣропей. — Крїтіка Цѣр-манїей есте чеа маї вреднікѣ де лѣаре а-мінте.

Г. Б.

ВРЕДІНЦА ДЕ КЪІЪТОРІЕ.

Ун боїерїѣ дїн Фїанго ан Іапанїа а-беа о мѣбастѣ, а кѣрїї фѣрѣмсецѣ ера фѣр-менѣтоаре. Ва поате кѣ ар фї трѣїт кѣ дѣнса о вїацѣ анделѣнгатѣ шї норочїтѣ, дакѣ шар фї шїѣт аскѣнде норочїреа еа. Анїѣ амператѣла лѣѣ шїре дѣспре ачеа дамѣ. Бѣрѣатѣла єї фѣоморѣт фѣрѣ ан-тѣрѣїере. Дѣпѣ ачеаста амператѣла вреа а сілі пе вѣдѣва, ка сѣ трѣїаскѣ кѣ ел ан палат; еа лї мѣлцїзмї пентрѣ ачеа граціе, се рѣгѣ анѣѣ, ка сѣї фїе слокод а маї жклї анкѣ трѣїзечї де зїле пе вѣр-ѣатѣла сѣѣ чѣл морт, іар' дѣпѣ ачеаста сѣ деа ѣн оспѣцѣ тѣтѣрѣр рѣденїїлор сале. Амператѣла лї анѣдѣлї ачеаста, шї дѣпѣ амплїнїреа чѣлор трѣїзечї де зїле, венї шї дѣнѣла ла оспѣцѣ. Дѣпѣ че се скѣларѣ деа масѣ, вѣдѣва се апропїе де фѣреа-стрѣ шї пѣнѣ а нѣ прїнде чїнева де вѣсте, еа атѣт спре а'шї скѣпа чїнстеа, кѣт шї спре а пѣзї жѣрѣмжнтѣла дат вѣрѣатѣлї сѣѣ ан мїнѣтѣла морцїї се арѣнкѣ де сѣс афѣрѣ шї мѣрї. — О пїлдѣ дїн алтеле мѣлте, кѣмкѣ ѣра шї аморѣла фемейск нѣ кѣноск нїчї ѣн хотар.

ДІН ГЕТЕ.

Каре сѣ фїе гѣбернѣла чѣл маї бѣн? Ачѣла, каре не амѣацѣ а не окѣрмѣї пе ної аншїне.

Дѣспре чеа маї бѣнѣ соціетате сї зї-чѣа: дїскѣрѣла єї єсте прокопсїторїѣ, тѣ-чѣреа єї єсте кѣлѣтївѣтоаре.

Трїѣїе сѣ депарцї фѣрѣмсеца шї дѣ-хѣла, дакѣ нѣ вреаї а те фаче сѣлѣга лор. (Те андѣрї?)

Каре трѣїѣше мѣлат кѣ прѣнчїї, ка а-фла кѣмкѣ нїчї о лѣкраре дїн афѣрѣ асѣ-пра лор нѣ рѣмжне фѣрѣ контралѣкраре (actio, reactio).

„Нѣ дѣждеа єсте ал доїлеа сѣфлет а ненорочїїлор.“

„Антре тоате попареле, влїнїї дѣ-вїсат маї фѣрѣмос вїсѣла вїецїї.“

Оаменїї сѣнт ка марѣа рошїе: тоїа-гѣла дѣїа іаѣ дѣспрѣїт ан доаѣ пѣрцїї, кѣнд єї дїн дѣрѣнт іарѣшї кѣрѣ ан-трѣїна.

Мѣлцїмеа нѣ поате фї фѣрѣ оаменїї харнїчї, шї харнїчїї ле сѣнт лор дѣапѣ-рѣреа спре грѣїтате.

ДЕВІНОВЪЦІЕ ІСТЕАЦЪ.

Фелдмаршалѣла Ф. Х. граф де Сѣкен-дорф абеа о натѣрѣ фѣрѣїнте шї антѣ-рѣтѣчоасѣ. Антр'о сѣарѣ дѣнѣла шѣдѣла ла масѣ кѣ ѣнѣла дїн адїѣтанцїї сѣї. Мѣса шї одѣїца ера лѣмінатѣ нѣмаї де о лѣмінаре. Адїѣтантѣла воїнд а о кѣрѣцїї дѣѣ ненорочїреа де а о стїнѣе. „ѣнде аї амѣцѣат а кѣрѣцїї лѣмінареа?“ Антрѣвѣ Сѣкендорф рѣстїт. „Ѣкселенцѣ, аколо, ѣнде ард доаѣ лѣмінѣрї пе масѣ,“ антоаре адїѣтантѣла.

Наївітатѣ *).

Їн татъ воида а ворѣи кѣ кѣвинтеле Апостолълашѣ, зиче кѣтръ фїеса: „Карѣ се кѣзѣторѣце, фаче бїне; карѣ нѣ се кѣзѣторѣце, фаче маї бїне.“ — „О тѣи кѣлицъ,“ респѣнсе фѣтїца кѣ іѣцѣалъ, „ѣѣ вѣраѣ а фаче нѣма бїне, іар а фаче маї бїне, ачѣста фїе треба а лѣтора.“

О рарѣ прїчїнѣ де деспѣрїце.

Контѣса Вглїнтон, ѣна дїнтрѣ чѣле маї фрѣмоасѣ фѣмѣї дїн Скоцїа, пердѣ аморѣа бѣрѣатѣлашѣ сѣѣ сїнгѣр дїн ачѣа необїчнїтѣ прїчїнъ, нѣмкѣ дѣнса іаѣ нѣкѣкѣт лѣшї шапѣ фїїчѣ шї нїчї ѣн фїѣ. Контѣле ан іѣцѣала са аѣнсе аша депарѣте, ан кѣт о анокрѣдїнцъ, нѣмкѣ ел ар фї хотѣрѣт а се деспѣрїцї пентрѣ тотѣаѣна де дѣнса. „ѣѣ сѣнт гата а мї да аивоїрѣа мѣа ла ачѣста,“ респѣнсе контѣса, „дар ѣѣ пофѣтѣк, ка дѣмнїата сѣ'мї даї ачѣа андѣрѣпт, чѣ ц'ам адѣс ѣѣ ла ампрїѣнарѣа ноастрѣ.“ — Охї прѣаѣкѣрѣсї! бѣмѣзнї контѣле кѣ іѣцѣалъ; зѣстрѣа дѣмїталѣ сѣ цїо даѣ андѣрѣпт пѣнъ ла ѣн бѣнѣцъ.“

Мїлѣра, нѣ ѣсте борѣа дѣспѣре зѣстрѣ, дар дѣ'мї дѣмнїата мїѣ тїнерѣцѣа мѣлѣ, фрѣмѣсѣа мѣа, фѣчѣрїа мѣа, шї ѣѣ тѣ воїѣ

*) Naiveté ѣсте францѣзѣцѣ шї анемнѣа-зѣ ачѣа ноїалъ сїмплїтатѣ, кѣнѣа чїнѣ-ба фѣрѣ нїчї о сїлѣ шї аскѣндѣрѣ дѣс-копѣрѣ дѣадрѣптѣа ачѣа чѣ аї зѣчѣ ла іїїїлѣ.

лѣса ан мїнѣтѣа ачѣста. “ Дѣрдѣа, карѣ нѣ ѣра гѣтїт а прїїмї асѣфѣлїѣ де респѣнсе, амерѣцїшъ пѣ небаѣтѣса шї маї мѣлат нѣ маї помѣнї де деспѣрїцѣе.

Пентрѣ скатѣла пѣтѣрѣрїї.

Хѣгѣл. Прїчїпѣла лѣшї Хѣгѣл „чѣ ѣсте кѣ мїнѣте, ѣсте шї адѣвѣрат; шї чѣ ѣсте адѣвѣрат, ѣсте шї кѣ мїнѣте,“ ѣсте адѣвѣрат, ансѣ нѣ кѣ мїнѣте, шї ар фї кѣ мїнѣте де нѣ ар фї адѣвѣрат.

Їн ом поатѣ дїн аневѣцѣтѣра алтѣїа аневѣца, ансѣ нїчї одатѣ дїн анѣлѣпчїѣ-нѣ ачїстѣїа кѣ мїнѣте а се фачѣ.

Аскѣлтѣтѣорѣлашѣ ѣнѣшї кѣѣжнт морал, шї сѣрїос, кѣ фрѣаѣрї, шї зїчѣрї плїнѣ де флѣрї анопѣдѣїт, аї ба мѣрѣе токма ка сѣтѣжнѣлашѣ холдѣї, ан карѣ дѣнѣла се мѣнъ грѣѣ, шї рѣсѣрїрѣ флѣрї, кѣчї ел аколо нѣ ба сѣчѣра, чї се ба дѣсѣзѣта де фрѣмѣѣца флѣрїлѣр.

Крѣдїнѣа дѣшартѣ ѣсте Сплѣнѣла (о бѣалъ Внглѣзїлѣр комѣнъ) сѣфлѣтѣлашѣ. Їн мїнчїноѣ ачѣапѣ кѣ ачѣа: кѣчї фалїшатѣла ка адѣвѣрѣла, шї сѣфрѣшѣцѣ кѣ ачѣа: кѣчї адѣвѣрѣла ка фалїшатѣла вѣрѣ сѣл арѣтѣ.

Грѣшѣлї.

De адрѣнтат ан п. 25 а фѣїѣ ф. 193 ан кол-дѣа дрѣанѣта: кѣрѣр чїтѣцѣе кѣрѣр; ф. 200 sunt les coefficients de eur sieclul zi sont les coefficients de leur siecle; тот аколо дѣадрѣанѣта нѣ крѣрїї чїт: кѣ крѣрїї.